

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

29. Desperationi occurrendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Aeternitatis Prodromi Caput II.

55

nondum hamata te flagella lacerant; nondum aculeati sentes divinum verticem perfodiunt; nondum praegrandes clavi manus pedesque configunt; & tamen jam nunc tam uberes cruoris fonticuli fluunt. Quid cras fiet, cum totum corpus unus erit livor, vulnus unum? nimirum hodie rivuli currunt, cras dabis cruori maria: atque hic lectulus inter Olyas cespitem stratus, mollis videri potest, praeter illo crucis rigidissimo.

In alteritro horum te ipsum, mi aegrote, colloca, & mox omnes dolores tuos senties miscere. Longe suavius tuos perferes, si tui Domini cruciatus aestimaveris.

§. 27. Mater Domini, ad aegrotum revivens, his eum compellat:

ERigere, & surge, ambulandum est. Et, nisi possis aliter, in hac lecticula tua ab angelis tutelariis deferri te curabo ad montem, in quo mundi medicus habitat, qui pharmaca non est pharmacopolio emit, sed e corpore suo promittit, imò corpus suum porrigit in pharmacum, & sanguinem suum propinat in medelam omnium non tantum morborum, sed & mortis. In Golgotham ergo deferri vis? En, delatus jam es, quia deferri voluisti. Hic mihi solos praebere oculos: nullum aliud membrum a te postulo in opus; nullum laborem impero: solum hic videre, laborare est. Attolle igitur oculos, & en oculos tui Creatoris sanguine & lacrymis plenos; in morte natantes. Sed & ceteras capitis partes vide. Nares fetore, os felle & aceto, aures ludibrio, vertex vepreto cruciatur. Vultum jam dignoscere difficile est, per hoc palloris, cruoris, livoris velum. Cetera membra omnia numerata, vulnus unum reperies. Nihil hic sanum, nihil dolore liberum.

At tu, mi cliens, dolores sentis? Hic meus filius majores. Angeris? Filius meus magis. Parum solatii habes? Minus iste. Multum pateris? Plus iste. Non adeo multum tibi videris peccasse: Nihil iste: & tamen quidquid peccatis omnium debebatur, unus iste & solus excepit. Vide caput, brachia, pedes; vide totum corpus: nullum membrum, pars nulla cruciatibus vacat. Non tantum manus pedesque clavorum tormenta sentiunt, sui sunt & auribus, & linguae, & oculis clavi. Nec quidquam in eo designare est, cui non suum sit tormentum. Vide ergo, fili mi, filium meum, & ipsius doloribus tuos mitiga. Cruciatui tui guttulas, cum hoc tormentum Oceano misce. Ita dolores tui plus habebunt praemii, minus tormenti.

§. 28. Humana voluntatis cum divina consensus, & conspiratio.

VTi sanis, aegrotis, moribundis nihil est factu facilius, ita nil omnino utilius, quam, *Velle quod vult Deus, hoc dies noctesque, hoc mane, meridie, vespere, hoc horis omnibus, hoc assidue, hoc sanis & aegrotis, hoc nemini non inculcandum.* Epictetus sola praecipit naturae sapientissimus hac in re magister effectus: Melius, inquit, illud iudico quod Deus vult, quam quod ego. Adhuc illi ut minister & pedisequus: cum illo desidero, cum illo expeto: denique quod ille vult, idem & ipse volo. Atque ut modum ostendat, quo in rebus humanis omnibus voluntas divina est sequenda, istud insuper addens: Semper, inquit, illud potius volo quod sit. Quidquid enim sit (peccatum excipimus) divina voluntate fieri certum est. Hoc ergo fieri potius velimus quod sit, quidquid denique nobis ipsis vel aliis quibuscumque fiat. Ea de causa hic ipse sapientissimus philosophus quemlibet monens: Ne postules, inquit, ea quae sunt, arbitrari tuo fieri. Sed, si sapias, ita fieri quaeque velis, ut sunt. Necessitati quae probe se accommodat, sapit, estque rerum divinarum conscius.

Hoc ipsum de humana voluntate ad divinam conformanda longe confirmatius docens Epictetus: Mihi

A quidem, inquit, optabile est à morte invadi, nulla alia re nisi voluntate mea curanda occupatum, ut perturbatione vacuus, *Lib. 3. diff. 3. & citra impedimentum dicere possum Deo: Nunquid praecepta tua violavi? Nunquid ad alia sum abusus facultatibus quas mihi dedisti? num sensibus? num te unquam incusavi? num gubernationem tuam reprehendi? Aegrotavi, quia voluisti. Aegrotarunt & ceteri, sed ego volens. Pauper fui te volente, sed latus. Non imperavi, quia tu voluisti. Nunquam appetivi imperium. Nunquid me unquam hac de causa tristorem vidisti? Nunquid unquam vulnere minus hilari te accessi? Paratus, si quid mandes, si quid imperes. Vis me nunc ludorum celebratorem? Ageo. Gratiam quam possum maximam habeo, quod me dignatus es ad ludos tuos admittere, & ad spectanda opera tua, & ad ministrionem tuam intelligendam. Hac me cogitantem, haec scribentem, haec legentem occupet mors.*

B Superi! quam hoc Christianè, quam hoc sapienter, quam divine! Quid agimus, Christiani, aut quae frons nostra, si ad haec talia non erubescimus? Bruta sumus pecora, imò saxa sumus & durissima cautes, si sensus nobis non redeat ad luculentissimam hanc Naturae informationem. Sed audiant divinae voluntati rebelles, audiant & respondeant Epicteto aequilima postulant: *Ostendite mihi aliquem, inquit, qui aegrotet, & beatus sit: Lib. 2. diff. qui & in periculo sit, & beatus: qui & moriatur, & sit beatus. scri. c. 19. tus: Animum ostendat aliquis vestrum hominis, qui idem post med. cum Deo sentire velit, posthac nec Deum nec homines culpaturus, qui nulla re frustretur, qui nullo casu ledatur, qui non irascatur, qui invidet nemini, qui non emulatur: qui (quid enim ambagibus est opus?) ex homine Deus fieri desideret. Certè fieri licet hac voluntatum conjunctione. Quocirca aegrotus cum eodem Epicteto sapere non recuset, dicatque: Duc me, o Deus, & tu voluntas divina, eò quod sum à vobis destinatus. Sequar enim alacriter. Quod si nolueris, & improbus ero, & nihilominus sequar coactus. Ergo, si Deo ita visum fuerit, ita fiat.*

C Aut igitur velimus in rebus omnibus, in morbo etiam & morte, quod vult Deus, aut fateamur, nos datà operà quod bonum & rectum est, averfari & *NOLLE.* Malus esse vult, qui studio recusat esse bonus.

§. 29. Desperationi occurrendum.

Nihil desperatione periculosius, nihil peius salutis Desperatio hostis invenit. Cetera enim suis cuncta remediis ratione nihil leniuntur, hoc malorum maximum atque ultimum, ubi peius. abeuntem animam oppresserit, nullus jam remedio locus est. Huic ergo cum temper, tum in fine vehementius obstitendum est, quod & tunc urgere acrius solet, & nihil jam est reliqui quo salutis consilia cunctando rejicias. Extremæ horæ negligentia prorsus irreparabilis Negligentia est: non resurget, qui hic lethaliter ceciderit. Ergo vel horæ extremæ expurgat, & omnino quidquid male differretur, peius omittitur. Oculos in altum erige, cerne patulum crucifixi Domini pectus, aperta ad amplexum brachia, parata ad medendum vulnera. Neque hic oratione longa est opus: Pœniteat te errasse, & perorasti. Dic *Ex homolog. ex animo, Peccavi, Deus, tibi propitiatus. Emendationem sponde, & veniam impetrasti. Nullum tam magnum est hominis peccatum, quin multò major sit Dei misericordia. Hanc spera, spes non confundit. Suavis Dominus universis, & miserationes ejus super omnia opera ejus. Rom. c. 5. Ipsum Dominum audi: Nunquid abbreviata, inquit, & v. 9. parvula facta est manus mea, ut non possim redimere? aut non est in me virtus ad liberandum? Psal. 144. v. 9. 1sa. c. 50. v. 2.*

Sed nos frequenter omni ex parte fallimur: in peccato fervidi, post peccatum gelidi, peccando quidem exultamus, memorando peccata desperamus. Multi peccatores spe veniae peccant, cum peccaverint, veniam desperant. multi vero utrumque malè, sed hoc alterum multò pessimè. Ergo inausitam peccatorum sarcinam quam primum abjice, sperant.

E 4

est

Pigra dilatio excusatione caret.

Pf. 30. v. 19.

est qui exoratus ab humeris illam tuis transferat, qui graviora jam transtulit: cui nil grave, nil difficile est. Tantum ne differas. Et quamvis pigra dilatio excusatione careat, laude tamen non caret vel fera emendatio. Satiū est serō quā nūquam respicere. Ergo animo præsenti utere, & respira; pauca lacrymule inferorum incendium extinguunt. Cor contritum & humiliatum Deus non despiciet.

§. 30. Spes vite melioris miseria mitigat.

Seneca ad Marciam conso. c. 17. & 25.

Iter ad superos quod est facilius.

In Phœb.

Ubi Seneca ex te quero, mi ager, Quid miraris miseria tuas? Ad hoc genitus es, ut perderes, ut perires, ut sperares, metueres, alios teque inquietares, mortem & timeres & optares, & quod est pessimum, nunquam scires, cujus esses status, nec unquam in eodem statu durares. Præter hoc quod omne futurum incertum est, & ad deteriora certius: facilius ad superos iter est, animis citò ab humana conversatione dimissis, sic enim minus fecis ponderisque trahunt. Nempe leviores ad originem suam revolant, si liberentur antequam altiū terrena concipiant. Nec unquam magnis ingeniis chara in corpore mora est. Exire atque erumpere gestiunt: aegre has angustias ferunt, vagi per omne sublime, & ex alto afflicti humana despicere. Inde est quod Plato clamat: Sapientis animi totum in mortem, prominare; hoc velle, hoc meditari, hac cupidine ferri exteriora tendentem. Et quā illud clare Plato de meliore vitā! Mhi videtur, inquit, vir qui revera vitam in studio sapientia posuerit, cum fiducia moriturus, plenus bonæ spei, quod magna ibi premia consequetur, si obierit. Hoc prius viderint in tepebris, tu in sole id non videas? Quid ergo, mi ager, res terræ te turbant? breviter celum habitabis. Illuc aspira, & quidquid miseriorum sentis, minus senties.

§. 31. Spes vera vite beatissima.

2. Tim. c. 1. v. 12. Eccl. c. 34. v. 16. usque ad 21.

Timor Domini dat vitam & benedictionem.

Psal. 4. v. 9.

Pf. 60. v. 5.

Pf. 70. v. 5.

Pf. 61. v. 9.

Psal. 118. v. 50.

Rier. c. 17. v. 17.

Idem c. 31. v. 16.

Tob. c. 13. vers. 15. & 17. v. 12.

Pœtas aut philosophos tibi hinc non ingero: res seria est. Ex ipso divini eloquii fonte propinabo tibi purissima fluentia. Ergo merorem mitte, spemque certā dic cum Doctore orbis: Scio cui credidi, & certus sum, quia potens est depositum meum servare in illum diem. Quid recidas curte spei homo? Siracidem etiam audi: Qui timet Dominum, nihil trepidabit, & non pavebit: quoniam ipse est spes ejus. Timens Dominum, beata est anima ejus. Ad quem respicit, & quis est fortitudo ejus? Oculi Domini super timentes eum, protector potentia, firmamentum virtutis, regimen ardoris, & umbraculum meridiani, deprecatio offensionis, & adiutorium casus, exaltans animum & illuminans oculos, dans sanitatem & vitam & benedictionem. Regius vates quā hinc fortis, quā intrepidus, etiam funus suum prospiciens: In pace, inquit, in idipsum dormiam & requiescam, quoniam tu Domine singulariter in spe constitisti me. Quānam illa? alibi exprimit: Quia factus es spes mea, turris fortitudinis à facie inimici: inhabitabo in tabernaculo tuo in sacula: protegar in velamento alarum tuarum. At dicas: Impatientia mea malè me jubefferare. Hic iterum tibi remedium, cum Davide clama: Quoniam tu es patientia mea Domine, Domine spes mea à juventute mea. Neque satis huic regi, si frequentissimè exclamasse: Spes mea in Deo est, Deus spes mea. Sed & alios ad idem hortatus: Sperate, inquit, in eo omnis congregatio populi, effundite coram illo corda vestra. Cur tu non sequaris, toties voce præcuntem? dic ergo animo: Memor esto verbi tui servo tuo, in quo mihi spem dedisti, hac me consolata est in humilitate mea. Et cum Hieremiā vate: Et ego non sum turbatus te pastorem sequens, & diem hominis non desideravi, tu scis. Non sis tu mihi formidini, spes mea tu in die afflictionis. Eundem alibi monentem audi: Quiescat vox tua à ploratu, & oculi tui à lacrymis, quia est merces operi tuo, & est spes novissimus. Jobus in hoc confidentissimus: Etiam si occiderit me, in ipso sperabo. Idem jam in mortis vicinā degens: Rursum, ait, post tenebras spero lucem. Sciret, clamat Siracides, quia nullus speravit in

Domino, & confusus est. Quis enim permansit in mandatis Ecclesi. c. 2. ejus, & derelictus est? aut quis invocavit eum, & despicit il- v. 11. 12. 13. lum? quoniam pius & misericors est Dominus, & remittet in die tribulationis: & protector est omnibus exquirentibus se in v. c. 12. veritate. Et Oseas: Spera in Deo tuo semper. Nam, Omnes v. 6. qui sperant in eum, non infirmantur. Siquidem, Bonus est v. 1. Mac. c. 2. Dominus sperantibus in eum, anime quærenti illum. Bonum est v. 61. cum silentio prestolari salutare Dei. Verè, bonus Dominus, & Thren. c. 3. confortans in die tribulationis, & sciens sperantes in se. Sed & Nabu. c. 1. nos scimus quoniam cum apparuerit, similes ei erimus, quo- vers. 7. nam videbimus eum, sicuti est. Et omnis qui habet hanc spem v. 1. Ioan. c. 3. in eo, sanctificat se, sicut & ille sanctus est. Spem ergo fir- v. 2. & 3. missimam concipe de Dei bonitate; & ille sperantem in se non deferet. Videbis Deum in regione vivorum. Pf. 114. v. 9.

§. 32. Tranquillitas est verā spe.

Converte anima mea in requiem tuam, quia Dominus v. 114. v. 7. benefecit tibi. Quid fatigaris per tam varia laborum genera? En, adest Dominus, omni labori tuo finem impositurus. Define ergo, mea anima, velle misera esse, & tot laboribus intabescere. Quietis tuæ initium morbus & mors. Laboriosa, inquis, initia. Ita est. Sed scis; ple- mors quietis initium. rumque nulli dies minis quieti quā qui quieti proximi: nulli minis festi, quā qui festos antecedunt. Idem hic. Requies tua, æterna requies: Nunc Parascève te fatigat; brevi sequetur Pascha nunquam finiendum. Age, & brevem adhuc seu laborem, seu dolorem exhauri: jam portam spectas, non tantum illam per quam è vitā hac egressus, sed & per quam ingressus est in illam æternam. Et si vix laborare cæperis, tunc tamen satis est laboratum, quando id ille cenfer, cui laboratur. Tu ergo, mea anima, vanis vana dimitte, & ad Deum te verte, qui benefecit tibi. Beneficia illius in te summa & innumera: arenam maris citius numeraveris quā ista; quibus utique ad cælum tibi viam (ita bene spera) non ad inferos voluit aperire. Bernardus Clarevallensis hoc ante obitum suis unice commendavit, ut in tutissimo divina clementia sinu spei anchoram firmarent. Illud igitur carmen regium in corde & ore versemus assidue: In Pf. 30. v. 1. te Domine speravi, non confundar in æternum.

§. 33. Solatium est doloribus.

Et hac mihi sit consolatio, ut affligens me dolore non parcat, nec contradicam sermonibus sancti. Hoc igitur lo- v. 10. vers. 10. cat, nec contradicam sermonibus sancti. Hoc igitur lo- vers. 10. latio, interim dum me dolores urunt, incalecam, & animi virisque colligam, quando cruciarum magnitudo certam mihi mortis spem est allatura. Scio enim dum me dolores velut parturientem excruciant, fore ut tandem salutis & incolunitatis spiritus, vitæque altè- rius requies atque tranquillitas parata mihi sit, ut Dei misericordia super me resplendeat, siue cum mortem inferi, siue cum vitam tuetur. Nulla igitur mei commiseratione retardetur Deus, nam si moriar, liber & securus à peccandi metu evadam, nec unquam deinceps Dei voluntati resistam, ut qui ex hujus vitæ & mortaliū inconstantia recesserim. Valde videlicet imbecillitati meæ timeo, ne forsitan in viā rectā & proposito sancto deficiam. Cum itaque hæcenus, per summam Dei misericordiam & gratiam, in bono permanferim, aut inde avulsus, citò redierim, nollem ab vitæ innocentia recedere; quāvis spes mihi firma sit fore ut nunquam Deo contradicam. Non est igitur cur mortem timere debeam, sed potius est cur eam constanter expetere ac expectare possim: quā cum tandem immittere in me voluerit Deus, tantum abest ut illam deprecari velim, ut pro magno potiū beneficio eam sim habiturus. Sanctus enim esse, cum conari debeam, à sanctissimo & purissimo spiritu, Deo, nihil iniqui, aut parum mihi utile accipere possim. Adeste igitur dolores, exercete me, prout vobis à Deo concessum. Incipere mori & non dolere, vix ulli contigit. Scio, hæc sacra aliter non constant.

Mors non est timenda.